

FAKULTETA ZA MATEMATIKO IN FIZIKO

ITERATIVNE NUMERIČNE METODE V LIENARNI ALGEBRI

## **2.domača naloga**

*Miha Avsec*

16. februar 2018

Naloga je bila samostojno reševana s programom Matlab 2016a.

## 1.naloga

Množenje z matriko A implementiramo tako, da računamo produkt

$$Ax = \alpha Qx + 1/ne(d^t x) + (1 - \alpha)1/nee^T x.$$

Na ta način ne potrebujemo polne matrike A, da bi izračunali produkt. Dominantne lastne vrednosti izračunamo s pomočjo potenčne in Arnoldijeve metode, ki smo jih implementirali na vajah. Opazimo, da so ne glede na izbiro parametra  $\alpha$  dominantne lastne vrednosti vedno 1. Ne potenčna ne arnoldijeva metoda ne skonvergirata niti do natančnosti  $10^{-3}$  po 150 korakih. A vidimo, da pri Arnoldijevi metodi potrebujemo manj korakov, a je le ta počasnejša. Najbolj natančna in ekonomična pa je vgrajena matlabova metoda.

## 2.naloga

Območje  $(0, 3) \times (0, 3)$  skrčimo na  $(0, 1) \times (0, 1)$  tako, da  $(0, 1) \times (0, 1)$  razdelimo na 9 delov. V vsakem delu posebj izberemo  $n$  delilnih točk. To je ekvivalentno temu, da imamo v notranjosti  $n - 2$  točk na robu pa 2 točki. Ko zlepimo vseh 9 kosov skupaj dobimo območje v vsako smer  $3n - 2$  delilnih točk, ker se v notranjih na robu odsekov  $(i, i + 1) \times (j, j + 1)$  delilne točke ujemajo. Funkciji lik1(n) in lik2(n) tako vrneta matriki oštevilčenih točk velikosti  $(3n - 2)^2$ . S pomočjo funkcije delsq potem rešimo diferencialni enačbi. Pri primerjavi najmanjših lastnih vrednosti vidimo da se le te razlikujejo za manj kot  $10^{-10}$ .

## 3.naloga

Matriko A zapišemo kot incidenčno matriko povezav, kjer  $(i, j) - ti$  element pomeni verjetnost prehoda iz  $i - tega$  v  $j - to$  vozlišče. Pri čemer so vozlišča urejena po stolpcih na naslednji način

$$(0, 0), \dots, (0, m - 1), (1, 0), \dots, (1, m - 2), \dots$$

## 4.naloga

Jacobijevom matriko generiramo tako, da najprej izračunamo vse odvode, ki so različni od 0. Za  $u$  so to le odvodi po  $u_{i,j}, u_{i+1,j}, u_{i-1,j}, u_{i,j-1}, u_{i,j+1}, v_{i,j}$ . Podobno pride tudi za  $v$ . Prav tako opazimo, da je Jacobijeva matrika brez naddiagonale in poddiagonale v resnici bločna matrika z bloki velikosti  $2n$ . Zato zgeneriramo posamezen blok, ki ga potemo vstavimo na prava mesta v matriki. Na koncu pa dodamo še obe zunanji diagonali, ki imata prav tako iste elemente, ki se ponavljajo. Nato naredimo funkcijo, ki v odvisnosti od parametra  $L$  generira Jacobijevo matriko in še funkcijo, ki vrne 1, če je največja realna lastna vrednost matrike, ki jo podamo kot argument, večja kot 0 in  $-1$  sicer. Nato na kompoziciji teh dveh funkcij poženemo bisekcijo. Kot rešitev dobimo vrednost  $L = 0.7236$ .